

Utviklingsmidler

Sluttrapport Pusterommet (Ref #22118398)

Tildelt beløp: **800 000**

Varighet: **Toårig**

Kategori: **Innsatsområder**

- Utvikling av nye bibliotek tjenester
- Nye samarbeidsformer og partnerskap

Opplysninger om søker

Organisasjonsnavn / nr

Vestfold Fylkesbibliotek / 974574934

Svend Foynsgate 9
3126 Tønsberg

vfk.no

Institusjonens leder

Unni Minsås

Ansvarlig kontaktperson (søker)

Pernilla Slotte Hjermann
+47 45472653 / pernilaslh@vfk.no

Mål for prosjektet

Langsiktig mål:

Prosjektets overordnede mål er å sikre et bedre og mer relevant bibliotektilbud samt øke bibliotekbruken ved hjelp av aktiv medvirkning og deltakelse fra ungdommer i alderen 15-25 år. Dette målet er forankret i Bibliotekplan Vestfold, i Fylkeskommunens Strategiske Kultur -og idrettsplan, og i planverket til Folkehelse i Vestfold fylkeskommune. Biblioteket som ikke-stigmatiserende, demokratisk møteplass med rom for opplysning, aktiv formidling og uformell læring er en ubrukt ressurs som potensielt kan bidra til økt livskvalitet og bedre helse til målgruppen. Prosjekt Pusterommet kan derfor bli en viktig del av det forebyggende kommunale folkehelsearbeidet på psykisk helse for ungdom.

Resultatmål:

- Øke bibliotekbruken for målgruppen 15-25 år.
- Utvikle et mer relevant bibliotektilbud for målgruppen 15-25 år.
- Skape tilhørighet og eierskap til biblioteket for målgruppen 15-25 år ved hjelp av deltakelse og aktiv medvirkning.
- Kompetanseheving av personalet
- Prøve ut servicedesign som metode i medvirkningsprosesser for å skape et nytt ungdomstilbud i bibliotekene i Horten og Sandefjord.
- Utvikle og prøve ut tverrfaglige samarbeidsmodeller innen ungdomstilbudet i kommunene Horten og Sandefjord.
- Styrke bibliotekets rolle som inspirasjonsrom og senter for opplysning, aktiv formidling og uformell læring.
- Øke utnyttelsen av bibliotekets unike potensiale som møteplass for alle som ledd i det uformelle, forebyggende psykiske helsearbeidet i kommunen.
- Utvikle biblioteket som møteplass og arena for samarbeid internt i kommunens organisasjon med utgangspunkt i bibliotek og folkehelse.

Utviklingsmidler

Sluttrapport Pusterommet (Ref #22118398)

Rapportsammendrag

Bibliotekstatistikken for ungdom er sjelden oppløftende, heller ikke i Vestfold. Dette sett opp mot Ungdataundersøkelsen 2013 - som pekte på at en altfor stor andel av ungdommer i dag enten føler seg alene, stresset eller deprimeret - gjorde at Vestfold fylkesbibliotek i 2015 tok initiativ til et fellesprosjekt med folkehelseseksjonen i fylket. Kunne vi fremme biblioteket som møteplass samtidig som vi adresserte de psykososiale utfordringene? Kunne vi øke besøkstallene, og skape et sted hvor de unge ville komme for å være, ikke bare låne medier? Vi forsto at nøkkelen lå i ungdomsmedvirkning og i å bygge eierskap og tilhørighet til biblioteket.

Det første året er nøye beskrevet i statusrapporten fra 2/2017. Der beskrives erfaringene med fem workshoper i servicedesign/systemorientert design. Sett i retrospektiv var dette en flott måte å starte prosjektet ved å dykke hodestups inn i medvirkningsbiten. Ingen av oss visste nøyaktig hva vi skulle utvikle, men vi visste at vi skulle gjøre det sammen. Etter hvert lærte vi et begrep for dette - samskaping - og har fått erfare hvor mye læring det ligger i å skape ting sammen.

Den gangen var prosjektet i ferd med å realisere to nye Ungdomsrom i prosjektbibliotekene. Ved utgangen av prosjektet har vi fått to kule steder med et yrende liv, både i form av planlagte arrangementer som ukentlige leksecaféer, og mer uformell "hang-out". I tillegg har prosjektet bidratt til liv i biblioteket i form av arrangementer som de ansatte ungdommene enten initiert og/eller hadde ansvaret for. Det var stor bredde i disse - fra arrangementer om utenforskap og store valg i livet (Adel Khan Farooq om radikaliserings, Skamløs-jenta Nancy Herz og forestillingen Du er fri (om seksuell identitet)), Shared reading-grupper som brukte litteratur til diskusjoner og livsmestring, og arrangementer som tok for seg praktiske råd i overgangen fra ungdom til voksen (serien "How to adult"), "grønne arrangement" som klesbyttedager, og "vanlige" ungdomsarrangement som konserter og politiske debatter.

Både prosjektgruppen og styringsgruppen har evaluert prosjektet. Vi kan krysse av for hovedmålene våre med prosjektet: å øke bibliotekbruken, samt utvikle et mer relevant bibliotektilbud for målgruppen 15-25 år. Arrangementene, men også rommene i seg selv, har styrket bibliotekene som inspirasjonsrom og senter for både opplysning, aktiv formidling og uformell læring. De godt besøkte ungdomsrommene tyder på tilhørighet og eierskap til biblioteket. Bibliotekansatte og folkehelserepresentanter har lært om hverandres fagområder, og særlig Horten er godt i gang med videre samarbeid med folkehelsenettverket, inn i et nytt, større prosjekt. Flere etater i kommunen har fått opp øynene for biblioteket som samarbeidspartner. "Vi blir sett, og vi blir hørt", sa biblioteksjefen ved sluttevaluering i styringsgruppen. Og Horten bibliotek er blitt invitert med på både oppvekstkonferanse og inn i nye nettverk, så ringvirkningene er så vidt i gang. Prosjektet har vært omdømmebygging i praksis!

Vi har også fått prøvd ut nye arbeidsmetoder. Vi startet med servicedesign som metode i medvirkningsprosesser, og fikk etter hvert brukt verktøy derfra og fra fasilitering som en inkluderende og samskapende måte å arbeide i prosjekt på. Det har gitt mye energi og glede i å jobbe på denne måten. Det tar vi med videre inn i andre utviklingsprosjekter, og som et samarbeidsområde mellom bibliotek og folkehelse videre. Vi håper også å finne gode måter å få dette inn i kompetansebyggingen av våre bibliotek. Erfaringen med følgeforskning har vært utelukkende positiv - den har bidratt til refleksjon underveis, og mye læring som presenteres i sluttrapporten. Den er for stor til å legges ved her, men er publisert (<http://hdl.handle.net/11250/2500904>) og vil bli søkbar i Oria og på nett

Utviklingsmidler

Sluttrapport Pusterommet (Ref #22118398)

(google). Med restmidlene planlegges en kompetansedag for bibliotekene i Vestfold og Telemark.

Selvsagt gikk ikke alt på skinner. Å være profesjonelle nok på ungdomsmedvirkning, er noe vi ønsker å bli enda bedre på neste gang. Ungdommer er like forskjellige som voksne, og mens et par av våre ungdommer jobbet veldig selvstendig, trengte andre tydeligere rammer og oppgaver. I etterpåklokskapens lys har vi nå dyp respekt for ungdomsmedvirkning som fag, og ser at vi kunne ha hentet inn hjelp på dette tidligere, for å kunne veilede de unge best mulig. Samtidig har de ansatte ungdommene sagt at de både ble tatt på alvor og fikk ta initiativ, planlegge og gjennomføre ting - i godt samarbeid med de voksne i biblioteket. En annen ting som vi strevde med var å rekruttere flere ungdommer til prosjektet. De ansatte ungdommene var tenkt å fungere som "rekrutterere" - men det var lettere sagt enn gjort. Noen bidrag og innspill fikk vi fra spørreundersøkelser, andre fra de fokusgruppeintervjuene vi hadde. Men vi har lært at det å ansette ungdommer over tid handler om å bygge kjennskap og eierskap til biblioteket, som er helt nødvendig for å bygge et engasjement over tid.

Det vært en nyttig læring for oss i prosjektet at det beste ungdomstilbudet ikke er det som er stappfullt av ulike arrangement eller de nyeste mediene - vi erfarte at mange setter like mye pris på de uformelle møtene i biblioteket, selve møteplassen. Et velfungerende og inkluderende rom for de unge er derfor et veldig viktig element i seg selv!

Målet for alle utviklingsprosjekter er å lære noe nytt, og å utvikle organisasjonen inkludert samarbeidspartnere. Som prosjektleder vil signere ut med å si at vi med Pusterommet både har vokst, lært og utviklet oss langt utover det vi så for oss da vi planla dette prosjektet høsten 2015. Den kanskje største erkjennelsen har vært at det man lærer aller mest av, ikke kan planlegges eller forutses - det ligger i det som dukker opp på ferden, i det man kanskje endrer litt retning eller åpner opp for det usikre og ukjente, prøver og feiler. Vi har også lært at nye gode ting tar tid og at det er helt ok å stå i kaos i perioder. Det kommer i hvert fall ikke noe nytt og spennende ut av å alltid ha alt under kontroll.

Utviklingsmidler

Sluttrapport Pusterommet

Start- og sluttdato for prosjektet

Prosjektvarighet	Fra dato	Til dato
Toårig	01-01-2016	31-03-2018

Samarbeidspartnere

Organisasjon/institusjon	Formell avtale	Rolle
Vestfold fylkeskommune - seksjon for Folkehelse Svend Foynsgate 9 3126 Tønsberg	ja	medlem av prosjektgruppen og kontaktperson for folkehelsekontaktene i Horten og Sandefjord kommune
Horten bibliotek Apotekergt 10 3187 Horten	ja	lokale prosjektansvarlige for Horten kommune (to st) og medlemmer av prosjektgruppen
Sandefjord bibliotek Sandefjordsveien 3 3208 Sandefjord	ja	lokal prosjektansvarlig for Sandefjord kommune og medlem av prosjektgruppen
Horten kommune / folkehelse 3187 Horten	ja	Folkehelsekoordinator Horten kommune, medlem av prosjektgruppen. Horten kommune har hatt to utskiftninger av folkehelsekoordinator i prosjektgruppen, men Malin Korshavn som er det nå, vil også være ny prosjektleder når erfaringene fra prosjektet nå bli en del av Horten kommunes Program for folkehelsearbeid går igang h 2018, med biblioteket som samarbeidspartner.
Sandefjord kommune/ folkehelse 3208 Sandefjord	ja	helsesøster Sandefjord kommune, medlem av prosjektgruppen
Universitetet i SørøstNorge (USN) Raveien 215 3184 Horten	nei	I løpet av prosjektperioden har Høyskolen byttet navn to ganger, og heter nå Universitetet i SørøstNorge. Etter at midler var innvilget inngikk vi også et formelt samarbeid og avtale om følgeforskning. Rapporten fra følgeforskningen er nå publisert, og ligger som vedlegg til denne sluttrapporten,
Arkitektur- og designhøyskolen i Oslo Pb 6768 St. Olavs plass 0130 Oslo	ja	Samarbeidspartner: kompetanseheving av prosjektgruppen/workshops og veiledning i service design/ system oriented design høsten 2016. Forutsetter eksterne prosjektmidler.

Vedleggsoversikt

Ref #22118398

Tildelt beløp: 800 000

Innsatsområder / Toårig

Dato sendt: 21.06.2018

Utviklingsmidler

Sluttrapport Pusterommet

Beskrivelse

Prosjektregnskap

Beskrivelse av plan for bruk av restmidler